

JulkICT

Valtion ICT-menoseurannan tietopohjan kehittämistä valmisteleavan työryhmän kokous

Aika Tiistai 16.12.2025 klo 12.00–14.00

Paikka Teams

Osallistujat

Jukka Erkkilä	tietohallintoneuvos, valtiovarainministeriö, puheenjohtaja
Jenni Karpus	erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö, pääsihteeri
Mari Vehmainen	ylitarkastaja, liikenne- ja viestintäministeriö, jäsen
Joonas Toivainen	erityisasiantuntija, sisäministeriö, jäsen
Aleksi Rantamaa	erityisasiantuntija, sisäministeriö, varajäsen
Sari Hosionaho	johtava asiantuntija, oikeusministeriö, jäsen
Waltteri Metsä-Tokila	erityisasiantuntija, Liikenne- ja viestintävirasto, jäsen
Pasi Tenkanen	ylitarkastaja, Poliisihallitus, jäsen
Miikka Laakso	ICT-asiantuntija, Poliisihallitus, varajäsen
Hanna Kuikka	talousjohtaja, Valtori, jäsen
Marko Maaniitty	controller, Verohallinto, jäsen
Anni Paavilainen	erityisasiantuntija, Oikeusrekisterikeskus, jäsen
Päivi Koskinen	talouspäällikkö, Oikeusrekisterikeskus, varajäsen
Merja Snygg	financial controller, Patentti- ja rekisterihallitus, varajäsen
Olli Dahlberg	taloushallintoasiantuntija, valtiovarainministeriö, jäsen
Päivi Anttila	hankekoordinaattori, valtiovarainministeriö, sihteeri

Asiantuntijajäsenet

Juho Ajo	palvelupäällikkö, Valtiokonttori
Tytti Huopainen	taloushallintoasiantuntija, Valtiokonttori

Poissa

Benita Troberg	erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö
Jukka Sorvali	kehityspäällikkö, Patentti- ja rekisterihallitus

1. Kokouksen avaaminen ja esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.02.

Päätösesitys: Hyväksytään kokouksen esityslista.

Päätös: Esityslista hyväksyttiin.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (Liite 1)

Päätösesitys: Hyväksytään.

Päätös: Hyväksyttiin.

3. Työryhmän työsuunnitelman hyväksyminen (Liite 2)

Esittelijä: Jukka Erkkilä

Työryhmän työsuunnitelmaa on täydennetty lisäämällä tehtävien aikataulutusta, kokousajankohdat sekä ehdotus työpajojen ajankohdista. Työpajoihin kutsutaan sekä talousjohtajia että ICT-asiantuntijoita, mutta painotus on taloushallinnossa. Työpajoihin tulee erillinen ilmoittautuminen, ja niiden tarkempi sisältö määritellään myöhemmin.

Päätösesitys: Hyväksytään työsuunnitelma työskentelyn pohjaksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

4. Toimintojen käytön yhtenäistäminen ICT-kehittämisen ja -ylläpidon menojen erittelemiseksi ja kohdennusperiaatteiden yhdenmukaistamiseksi (Liitteet 3–5)

Esittelijä: Jenni Karpus

Käytiin läpi ministeriöiden kyselyn vastauksia tietopohjan kehittymisen osalta sekä havaintoja ja päätelmiä seurantakohdemallin käyttötavoista.

Vastauksista ilmenee, että nykyiset toimintamallit vaikuttavat tietopohjan laajuuteen: osalla ministeriöistä tietopohja paranisi, kun taas joillakin se on jo kattava. Ministeriöt nostivat esiin myös tiedon hyödyntämisen, johon kiinnitetään jatkossa erityistä huomiota. Valtiovarainministeriön JulkICT-osasto hyödyntää tietoja omissa ohjaustehtävissään, mutta niiden on tunnistettu tukevan myös ministeriöiden yhteisiä tehtäviä, kuten kehys- ja talousarviovalmistelua sekä tulosohjausta.

Valtiovarainministeriön valmistelussa on pyritty jo kuluvan vuoden aikana todentamaan tietojen hyödyntämistä käytännössä. Tarkoituksena on, että seurantakohdemallin muutosten pohjalta voitaisiin valmistella uusia yhteiskäyttöisiä raportteja. Ministeriöiden vastauksissa nousi esiin myös yksityiskohtaisia kysymyksiä, kuten projektikoodien ja toimintojen käyttö, jotka huomioidaan kehittämissisältöjen käsittelyssä tulevilla kokouksilla. Lisäksi 'Kehittäminen'- ja 'Ylläpito' -määrittelyjä koskevat palautteet on koottu yhteen ja esitetty virastojen vastauksien yhteydessä.

Keskustelussa ministeriöt toivat esille, että eri raportointivaihtoehtojen kohdalla myös mahdollisuus hyödyntää hallinnonalan toteumatietojen seurantaan suoraan Kiekusta, on kiinnostava.

Oikeusrekisterikeskuksen edustaja totesi, että Kieku-järjestelmän raportointi ei tarjoa täysin kattavaa näkyvyyttä hallinnonalan toteumiin. Yhteiset seurantaperiaatteet parantaisivat hallinnonalan kokonaiskuvan muodostamista ainakin henkilöstömenojen osalta. Keskustelussa todettiin, että kesän työpajoissa on noussut esiin toive paremmasta läpinäkyvyydestä, ja tätä pyritään vahvistamaan. Kaikkiin erityistarpeisiin ei voida vastata, mutta raportoinnin käytettävyyttä pyritään parantamaan.

Käytiin läpi virastojen kyselyn tuloksia.

Kaikki työryhmän virastot erittelevät ICT-kehittämisen menoja, mutta hyödyntävät erittelyssä eri seurantakohteita. Projekti-seurantakohteita on käytössä kaikilla, vaikka sen rinnalla hyödynnetään toiminto-seurantakohteita osin eri tavoin. Verohallinto on ainoa virasto, joka käyttää kustannuspaikkaa kehittämisen ja ylläpidon erottelussa, ja projekti-seurantakohteita on siellä keskeinen kaikessa ICT-kehittämisen erottelussa. Seurantakohteet 1 ja 2 ovat laajasti käytössä virastojen ICT-menojen kohdentamisen tarkentamisessa, mutta niiden käyttötavoissa on eroja. Traficomissa seurantakohteita 2 hyödynnetään eri tarkoituksiin menolajin mukaan, kun taas Patentti- ja rekisterihallituksessa kehittäminen/ylläpito -erittely (seurantakohteita 1) kattaa kaiken toiminnan, ei vain ICT-kehittämistä/ylläpitoa. Eri seurantaperiaatteet vaikuttavat osaltaan siihen, kuinka kattavasti ja mistä kaikista ICT-menoista kehittäminen eritellään.

Vastausten perusteella Oikeusrekisterikeskuksen nykyinen toimintamalli on lähimpänä esitettyä kehittämissuositusta toimintojen käytöstä. Lisäksi vastauksista käy ilmi, että nykyiset seurantakäytännöt ovat mahdollistaneet hallinnonalla läpinäkyvän ICT-menojen raportoinnin sekä asiakasvirastoille että ministeriölle.

Keskustelussa pohdittiin, millaisia kysymyksiä herää eri virastojen tavoista käyttää seurantakohdemallia ICT-menojen seurannassa sekä mitä oman viraston toimintatavoissa nähdään vahvuutena ja kehittämiskohteena.

Keskustelussa todettiin, että kaikki seurantakohteet ovat tarpeellisia ICT-menojen erittelyssä, mutta niiden muutokset aiheuttavat haasteita, erityisesti laskutustiedon saatavuudessa. Valtorin edustaja korosti, että muutoksissa tulee huomioida toiminnan erilaisuus ja kannatti seurantakohte 3:n käyttöönottoa vaihtoehtona virastojen nykyisten kohteiden laajalle muutokselle. PRH ja Traficom suhtautuivat myönteisesti lisäseurantakohteiden käyttöönottoon, kun taas Verohallinto, Poliisihallitus ja ORK eivät kannattaneet seurantakohteen 3 käyttöönottoa, koska nykyinen malli toimii hyvin ja seurantakohteiden määrä on riittävä. Uuden seurantakohteen käyttöönoton nähtiin lisäävän hallinnollista taakkaa (mm. työajankohdennus) ja haastavan myös seurantatietojen laatua.

Keskustelussa nousi esille erityisesti Traficom ja PRH:n laajan maksullisen toiminnan vuoksi seurantakohdemallin muutosten vaikutus kustannusvastaavuuslaskentaan. Toiminto-seurantakohteen käytön kehittämistä ja yhtenäistämistä ei sen vuoksi nähdä lisäarvoa tuottavana ja toteuttamiskelpoisena. Todettiin, että Traficom ja PRH:n kanssa järjestetään erilliset tapaamiset haasteiden läpikäymiseksi ja niiden peilaamiseksi Kieku-kustannuslaskentamalliin.

Valtiokonttorin edustaja painotti, että ylläpidon ja kehittämisen erottelu on tärkeää, mutta raportoinnin monimutkaistumista ja tuplakirjauksia tulee välttää. Seurantakohteet 3 ja 4 olivat esillä Kieku-hankkeen alkuvaiheessa, mutta rajattiin myöhemmin pois. Liikenne- ja viestintäministeriön edustaja ehdotti velvoitetta seurata ylläpitoa ja kehittämistä, mutta kirjanpitoyksikkö saisi päättää, millä seurantakohteilla erittely toteutetaan. Todettiin, että seurantakohdemallin muutokset aiheuttavat muutuskustannuksia, joten vaihtoehdot tulee analysoida. Toiminto-seurantakohteen osalta on aiemmin tarkasteltu myös mahdollisuutta hyödyntää rinnakkaishierarkiaa tietojen koostamisessa, ja tätä vaihtoehtoa voidaan edelleen arvioida uudelleen. Ryhmän tavoitteena on tuottaa kesään mennessä ehdotuksia, joiden perusteella päätetään jatkotoimenpiteistä.

Käytiin läpi kehittämisen ja ylläpidon erittely tukitoimintojen menoissa. Keskustelua herätti se, miten sisäisten ICT-kulujen osalta kehittämisen ja ylläpidon erittely tulisi toteuttaa. Mielekkäänä ei nähty, että erittely tehtäisiin sekä Valtorin kirjanpidossa, että laskutuksen nojalla asiakkaiden kirjanpidossa. Todettiin, että vaihtoehtoja on tältä osin tarkennettava. Valtorin edustaja korosti, että asiakkaiden tarpeet laskutustietojen osalta vaihtelevat merkittävästi. Hinnoitteluperusteet ovat samat kaikille, mutta laskutuksen liitteet vaihtelevat. Valtorin arvio on, että jatkuvien palveluiden jakaminen laskutuksessa ylläpitoon ja

kehittämiseen aiheuttaisi merkittävää hallinnollista lisätyötä. Kehittämisen ja ylläpidon erittelyn tarpeet voivat vaihdella asiakkaittain ja myös palveluittain/järjestelmittäin. Keskustelussa tuotiin esille, että ainakin osalla virastoista on käytössä käytäntö, jossa Valtorin kehittämistyö laskutetaan erillisillä laskuilla, kuin jatkuvien palveluiden laskutus. Keskustelun nojalla Valtorilta ostettavia palveluita kohdennetaan sekä tukitoiminnoille että ydintoiminnoille. Osa virastoista erittelee jo nykytilassa Valtorilta tehtävät ostot kehittämiseen ja ylläpitoon, osa ei sitä tee.

Työajankohdennuksen osalta tuotiin esille huolia siitä, miten muutokset voisivat monimutkaistaa kohdennuksia. Esimerkkinä tuotiin esille, miten montaa eri ulottuvuutta jo Valtorin tuntikohdennuksissa eritellään.

Käytiin läpi havaintoja seurantakohdemallin käyttötavoista työajankohdennuksissa.

Lähes kaikki virastot erittelevät ICT-kehittämiseen käytettävää työaika, ja pääosin hyödynnetään aktiivista tuntikohdennusta. Kohdennuseriaatteet vastaavat pääosin menojen käsittelyä sekä ydin- että tukitoimintojen osalta. Ehdotetut kehittämisen ja ylläpidon määrittelyt ovat virastojen arvioiden nojalla pitkälti linjassa nykyisten toimintatapojen kanssa. Esille nousee tukitoimintojen osalta kuitenkin huoli siitä, monimutkaistuuko menojen käsittely ja työajan kohdennus liikaa kehittäminen/ylläpito -erittelyn myötä. Lisäksi tukitoimintojen ammattilaisen ja uuden esitetyn 'ICT-ammattilaisen' määritelmät ja niiden soveltaminen herättävät pohdintaa.

Seuraavan kokouksen (23.1.) ehdotetut teemat:

- ORK- ja OM-esittely ORK:n seurantakohdemallista ja sen käytöstä ICT-menojen suunnittelussa ja seurannassa.
- ICT-kehittämisen & Ylläpidon määritelmät mukaan lukien yhteenveto haastavista menojen käsittelyn tilanteista ja ratkaisuvaihtoehdoista.
- Alustus tukitoimintojen käyttöperiaatteista ja 'ICT-ammattilainen' määritelmän & työajankohdennusten avoimien kysymysten läpikäynti

Todettiin, että ORK- ja OM-esittelyn lisäksi tammikuun kokouksessa on tarpeen jatkaa keskustelua kehittäminen / ylläpito -erittelyn toteuttamisesta. Tämä otetaan huomioon tammi- ja helmikuun kokousten sisältöjen valmistelussa ja osa tammikuussa käsiteltäväksi suunnitelluista asioista voi siirtyä helmikuulle.

Päätösesitys: Merkitään tiedoksi ja sovitaan jatkovalmistelu 23.1. kokoukseen esitetyssä muodossa tai muutoksin.

Päätös: Merkittiin tiedoksi esitys ja käyty keskustelu ja sovittiin jatkovalmistelusta esitetyssä muodossa. Päätettiin sopia tapaamiset Valtorin ja Traficom (sekä LVM:n) kanssa jo aiemmin aikataulutettujen tapaamisten lisäksi.

5. Muut asiat

Seuraava kokous 23.1. klo 9:00-11:50.

Vuoden 2026 kokoukset ja työpajat:

- 11.2. klo 13.00-14.50
- 20.3. klo 09.00-10.50
- 10.4. klo 09.00-10.50
- 15.4. klo 09.00–12.00 (työpaja)
- 27.4. klo 09.00–12.00 (työpaja)
- 8.5. klo 09.00–10.50
- 29.5. klo 09.00–10.50

Päätösesitys: Hyväksytään alustavat varaukset.

Päätös: Hyväksyttiin.

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.51.

Liitteet

Liite 1 Pöytäkirja valtion ICT-menoseurannan työryhmä 21.11.2025

Liite 2 Työryhmän työsuunnitelma

Liite 3 Työryhmän kokouksen esitysaineisto 16.12.2025

Liite 4 Ministeriöiden vastausten yhteenveto

Liite 5 Virastojen vastausten yhteenveto